

Optimization

Leon Lan
Maandag 7 april 2025
l.lan@vu.nl

Wie ben ik?

- Leon Lan
- BSc Amsterdam University College
- MSc Operations Research
- 4^e jaars PhD @ VU Amsterdam
 - Algorithms and software for routing and scheduling

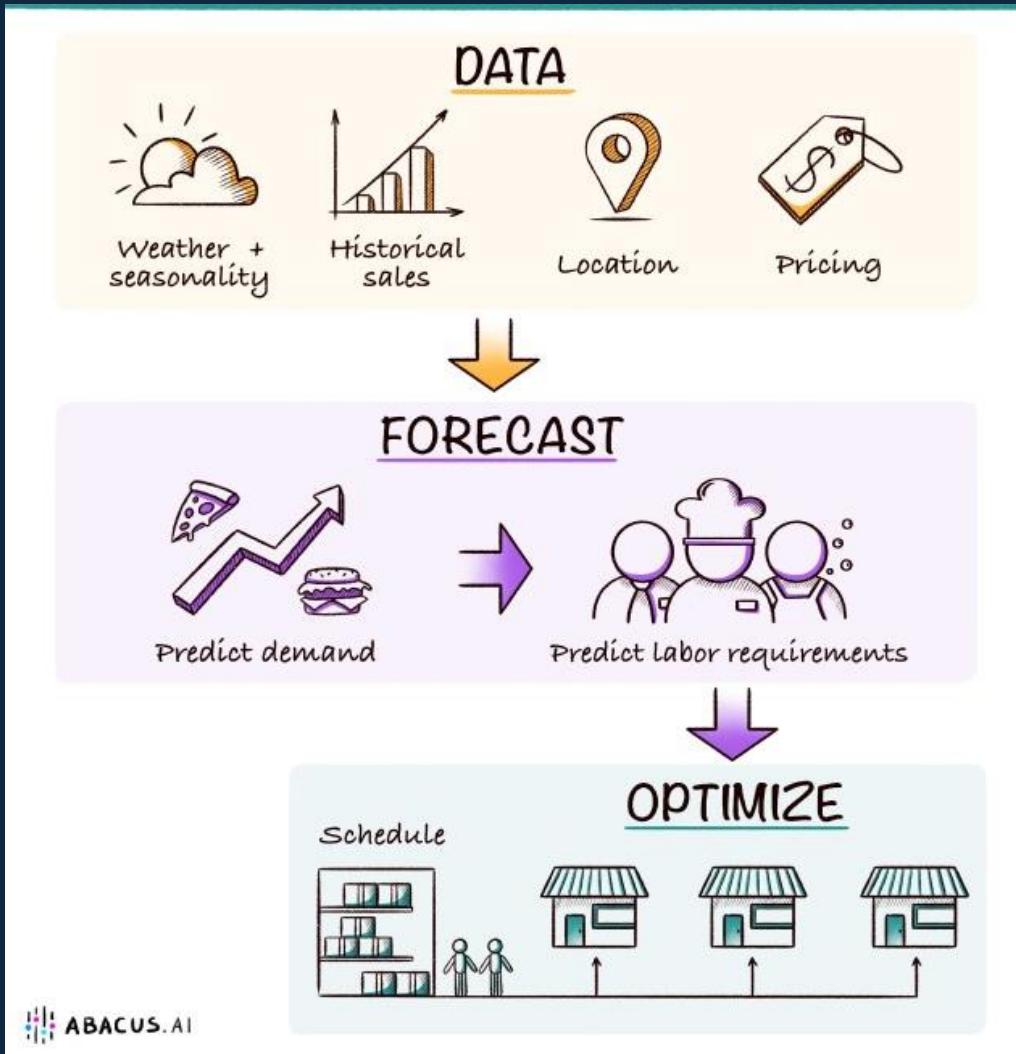
Wie zijn jullie?

- Naam
- Studie
- Huidige opdracht
- Wat optimaliseer jij graag?

De data analyst

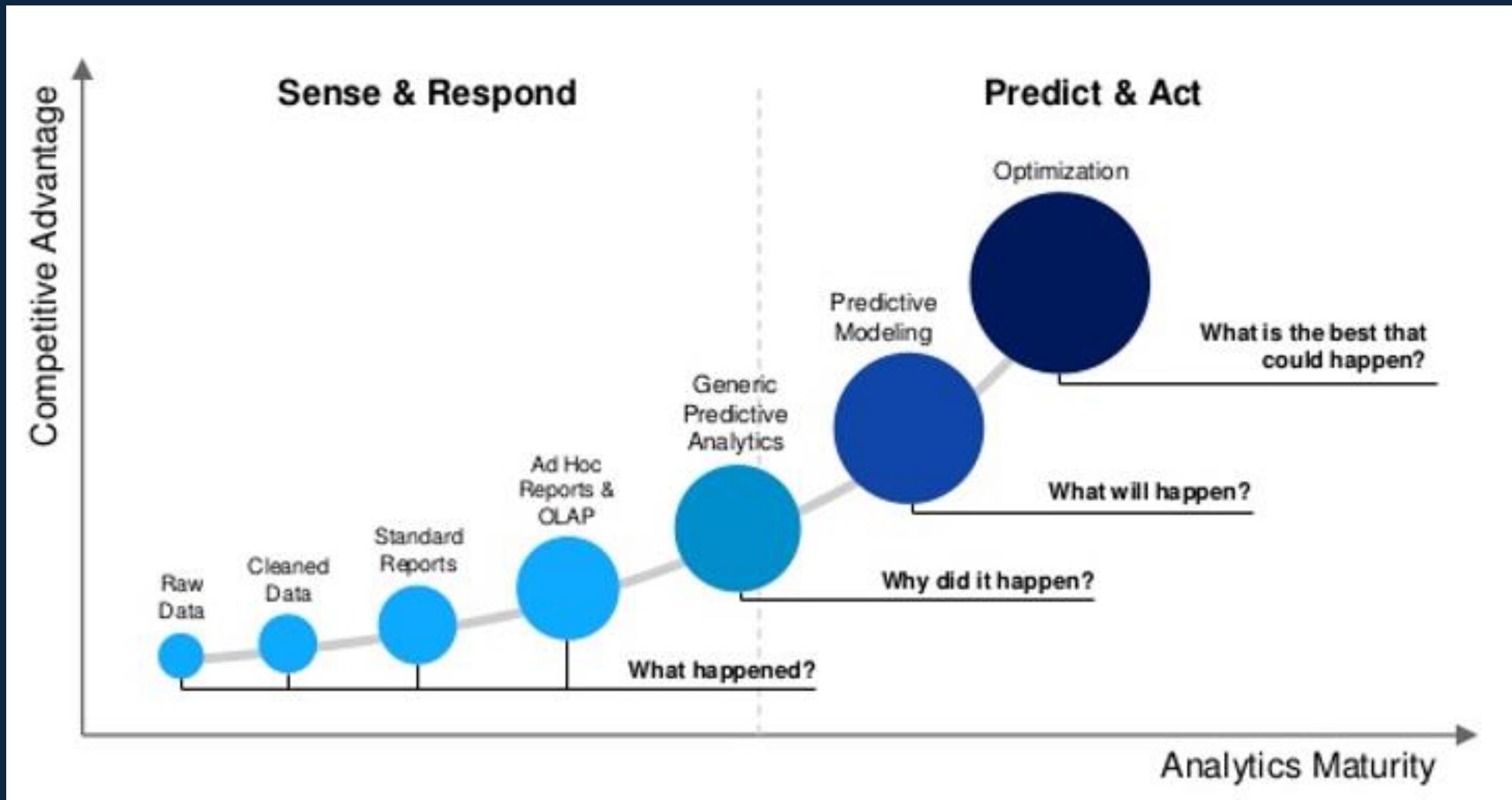

Van data naar optimization

- 📆 Welke medewerker werkt wanneer zodat we de bezetting maximaliseren?
- 🚛 Welke routes zijn het efficiëntst zodat we kilometers minimaliseren?
- 🏷 Hoeveel en wanneer bestel ik bij zodat de kosten geminimaliseerd worden?

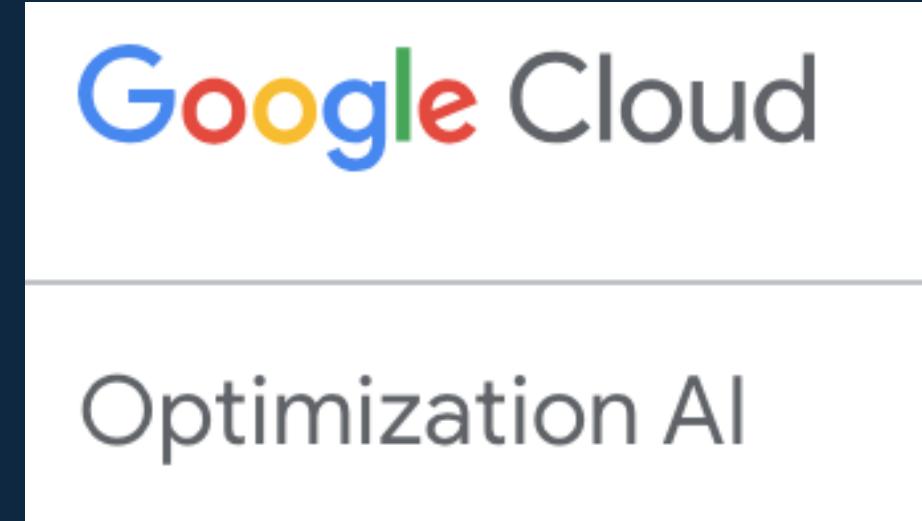
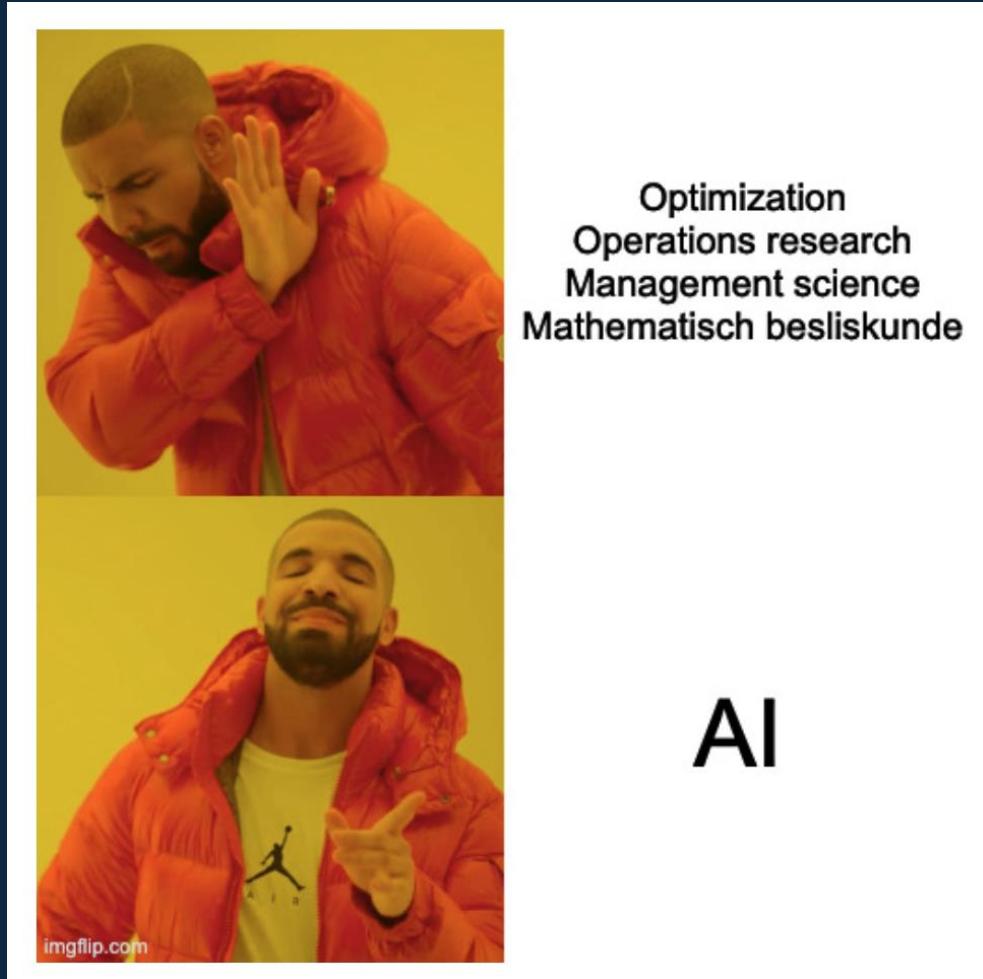
De ontwikkeling van data-gedreven organisaties

Wat is *geen* optimization?

- Data schoonmaken
- Beschrijvende statistiek
- SQL queries schrijven
- Dimensiereductie
- Outlier detection
- Clusteranalyse/segmentatie
- Forecasting

Het marketing probleem van optimization

Decision Optimization

NVIDIA cuOpt

Achieve world-record speed on large-scale problems with millions of constraints and variables—saving time and reducing costs.

[Get Started](#)

[Watch Video](#) | [Blog](#) | [For Developers](#)

8032788	1245018	1114	4455165
9926280	2152568	6463047	
3072884	3953299	7431119	4543737
4738237	7636996	870352	
5865657	8186465	8775112	390338
9023248	9931818	297174	

Wat zijn de leerdoelen van vandaag?

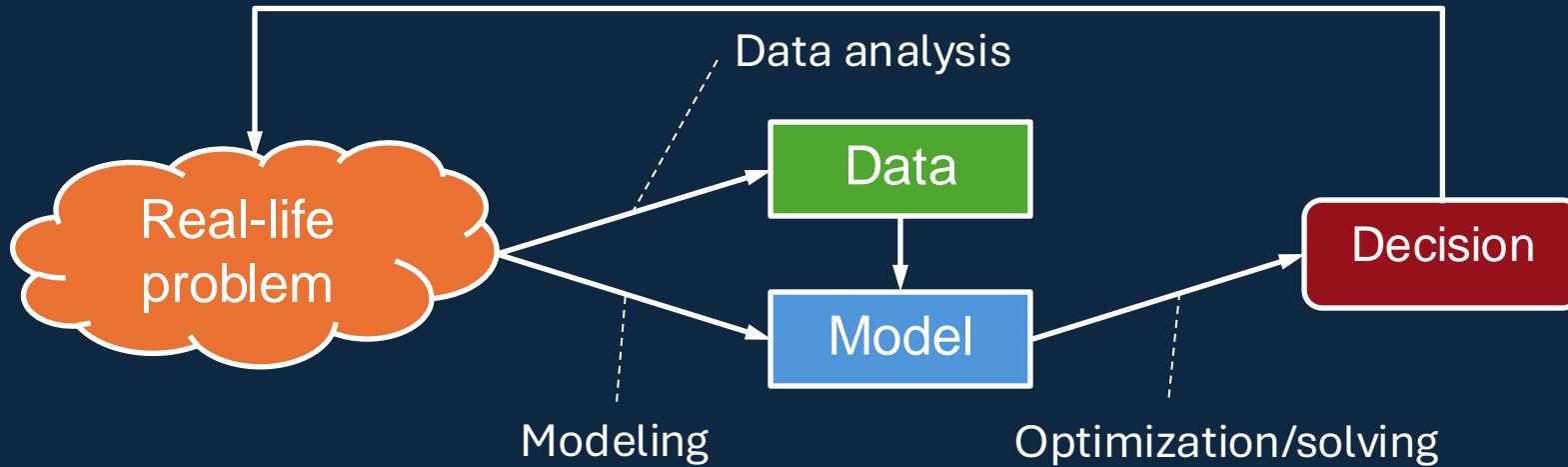
1. Uitleggen wat optimalisatie is en hoe het gebruikt kan worden toegepast in jouw bedrijf
2. Hands-on ervaring met optimalisatiealgoritmes bouwen
3. Ontwikkelen van een optimalisatie dashboard

Overzicht

- 10:00 - 11:00: *Wat is optimization?*
- 11:00 - 12:15: *Bouw je eigen optimalisatie algoritme*
- 12:15 - 13:15: *Lunch pauze*
- 13:15 - 14:30: *Gebruiken van optimalisatie solvers*
- 14:30 - 16:15: *Optimization challenge*
- 16:15 - 16:30: *Afsluiting en evaluatie*

Wat is optimization?

Optimization lifecycle

Optimization lifecycle

Real-life
problem

Camino Portugues 2023
11 daagse wandeling

Vraagstukken

- Welke spullen neem ik mee?
- Rugtas heeft een capaciteit max 10KG

Optimization lifecycle

Data

Item	Gewicht	Waarde
Regenbroek	300g	10
Donsjas	250g	5
Slaapzak	500g	9
...
...

Optimization lifecycle

Model

Knapsack problem

Article [Talk](#)

From Wikipedia, the free encyclopedia

The **knapsack problem** is the following problem in combinatorial optimization:

Given a set of items, each with a weight and a value, determine which items to include in the collection so that the total weight is less than or equal to a given limit and the total value is as large as possible.

Optimization lifecycle

Model

1. Objective

- Maximaliseer de totale waarde

2. Decision variables

- Neem ik item i wel of niet mee?

3. Constraints

- Rugzak capaciteit van max 10KG

Optimization lifecycle

Model

x_i = copies of each kind of item

v_i = value

w_i = weight

W = maximum weight capacity

i = items numbered 1..n

$$\text{maximize} \sum_{i=1}^n v_i x_i$$

$$\text{subject to } \sum_{i=1}^n w_i x_i \leq W, x_i \in \{0,1\}$$

Optimization lifecycle

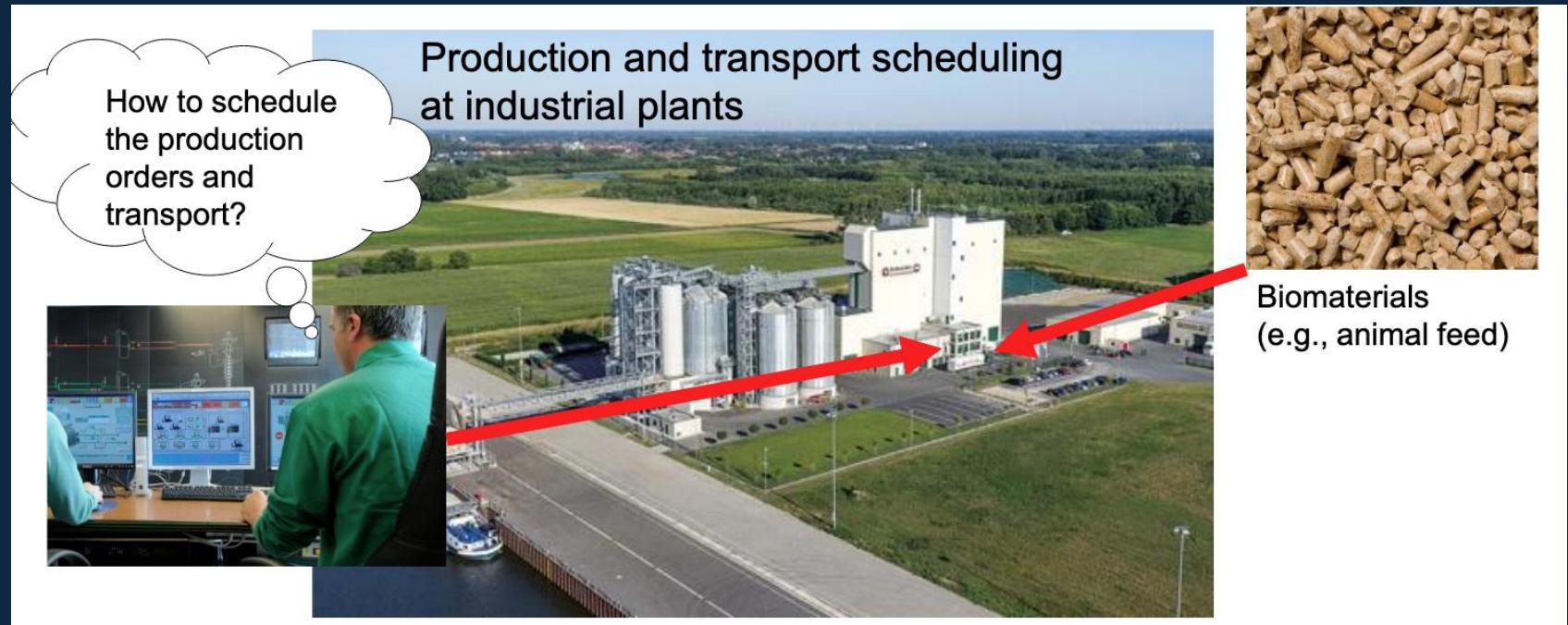
Decision

Greedy algorithm:

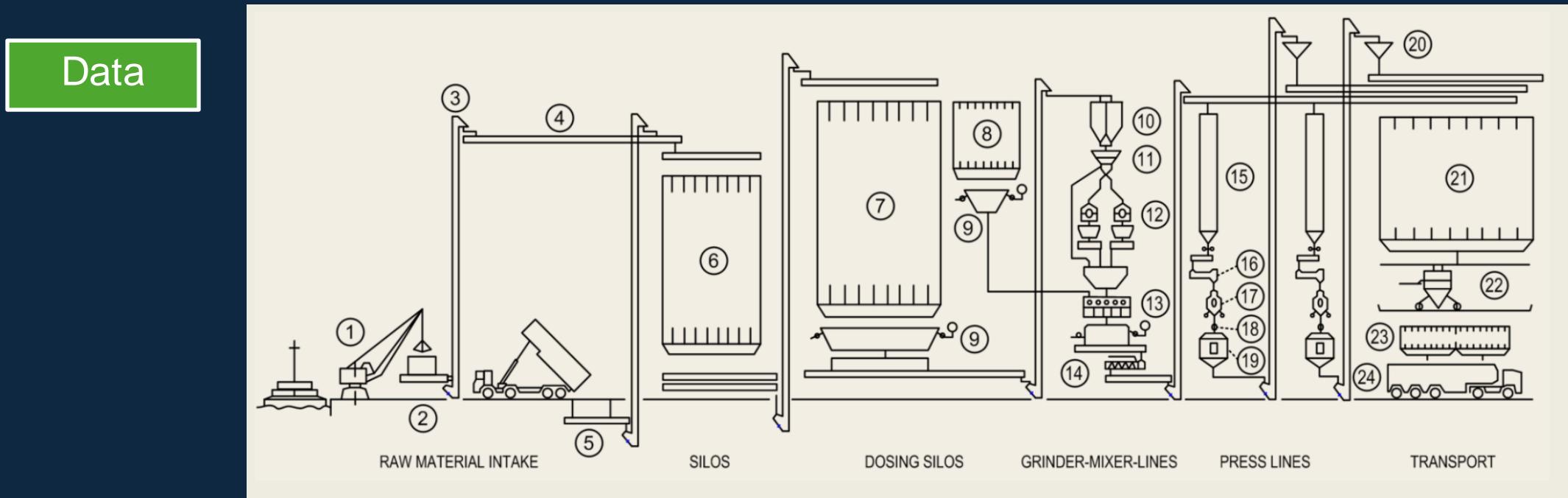
- Vul rugzak in volgorde van hoogste “waarde gedeeld door gewicht”
 1. Regenbroek: $10/300 = 0.033$
 2. Slaapzak: $9/500 = 0.018$
 3. Donsjas: $5/300 = 0.0167$
- Totdat de maximum capaciteit bereikt is.

Optimization lifecycle

Real-life problem

Optimization lifecycle

Klant	Product	Hoeveelheid	Gewenste levertijd
Gerritsen Frans	9304A	10.000kg	Dinsdag
Gerritsen Frans	9410	10.000kg	Dinsdag
Pluimveebedrijf Plomp	1111	100.000kg	Vrijdag

Optimization lifecycle

Model

1. Objective

- Minimaliseer de fabriekstijd (*makespan*)
- Minimaliseer de klant-deadline overschrijdingen

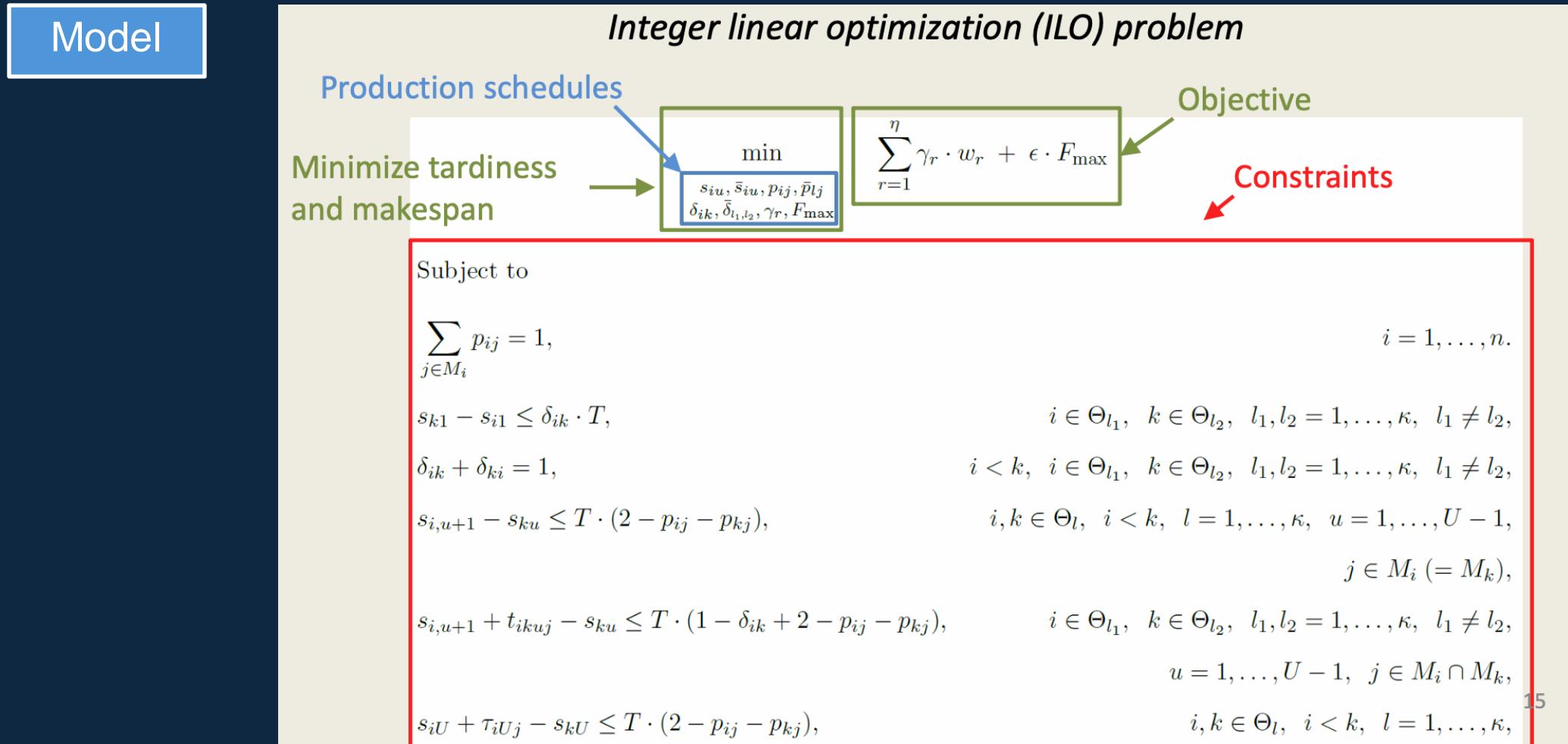
2. Decision variables

- Wanneer produceer ik een batch van welk product?
- Start en eindtijden + aangewezen machine

3. Constraints

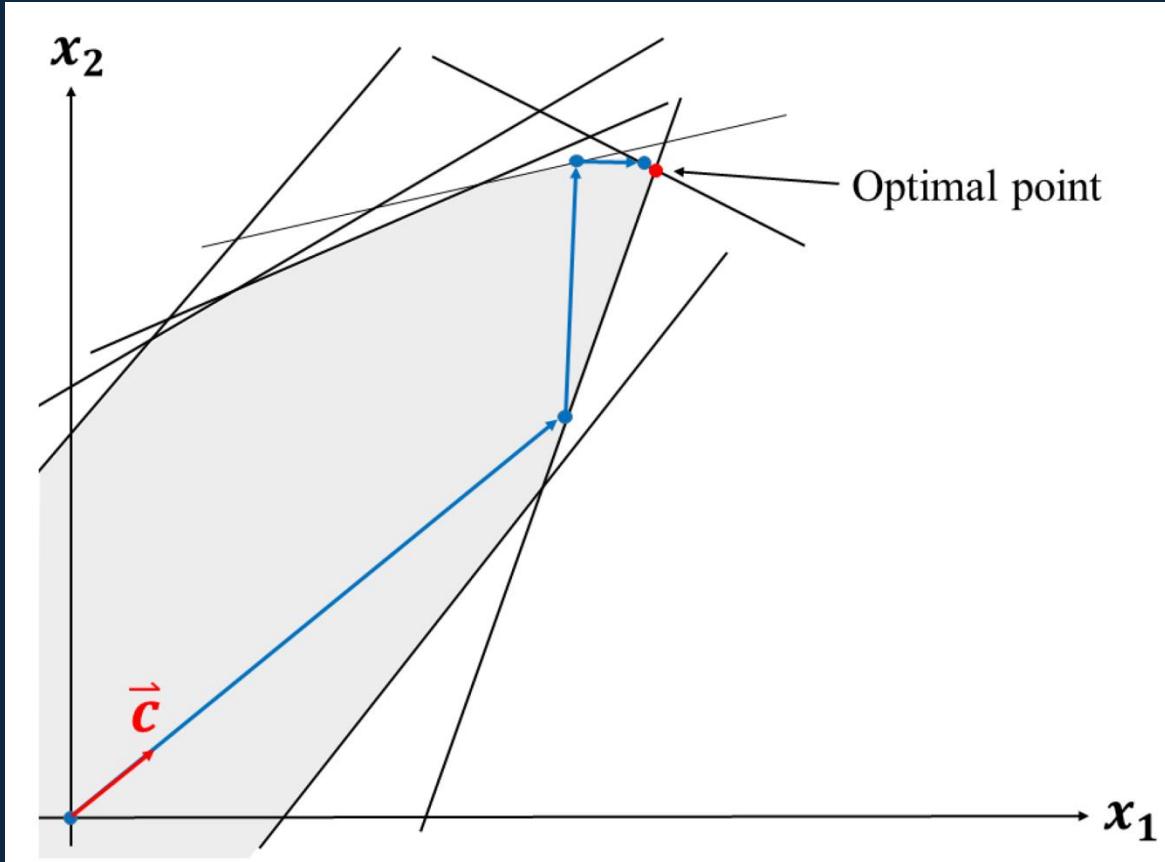
- Produceer batches van hetzelfde product back-to-back
- Bepaalde machines kunnen alleen bepaalde producten produceren
-

Optimization lifecycle

Optimization lifecycle

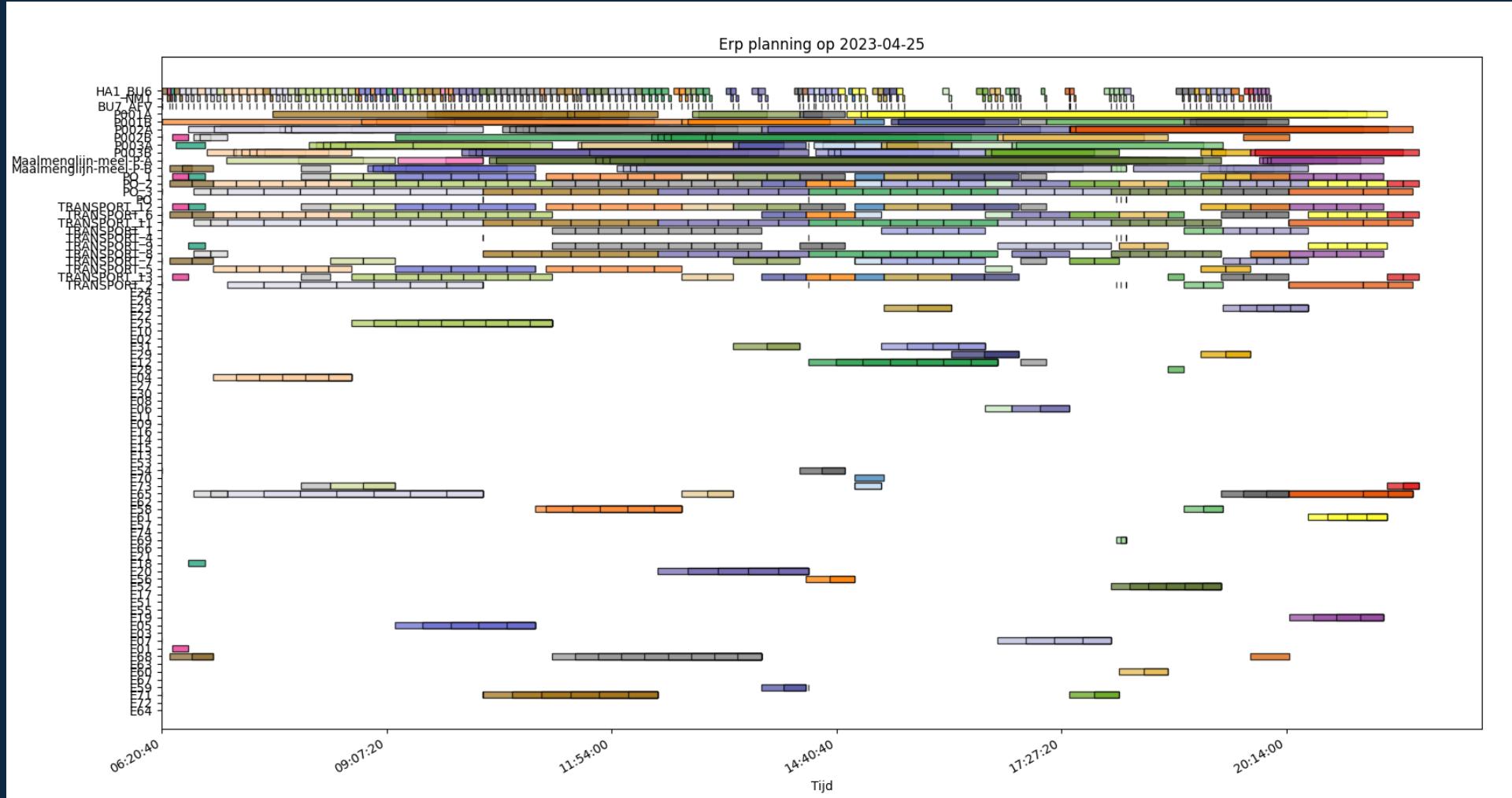
Decision

Interior point methods
Branch and bound
Constraint programming

Optimization lifecycle

Decision

Optimization problems

ALPIQ

Een duidelijk overzicht van de resultaten

Wie is er populair? Wie wordt er gepest? Wie voelt zich prettig? En wie voelt zich juist onveilig?

Met ons rapport krijg je in een handomdraai antwoord op deze vragen. Je ontvangt een overzichtelijk rapport met daarin informatie over het gedrag en de sociale positie van elke leerling, diverse sociogrammen en normscores. Maken jouw collega's ook gebruik van Stoeltjesdans? Wij zorgen dan ook voor een duidelijke rapportage over de sociale veiligheid op jouw school!

Start nu! ▶

stoeltjesdans

	Sociale status				Positief gedrag			Negatief gedrag			Slachtoffer van negatief gedrag			
	Beste vrienden	Meest aardig	Minst aardig	Meest populair	Minst populair	Goed samenwerken	Hulp bij problemen	Verdedigen bij pesten	Zijn gemeen of schelden	Roddelen of sluiten buiten	Pest anderen*	Wordt uitgescholden of gemeen tegen gedaan	Wordt overgeroddeld of buitengesloten	Wordt gepest
Emma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Noah	8	0	31	8	0	38	31	23	8	23	0	0	15	0
Yara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tess	15	15	8	0	23	54	54	23	0	0	17	0	8	0
Liam	8	8	8	92	0	54	85	54	15	23	14	0	0	0
Luca	54	8	23	0	0	15	0	8	38	0	29	23	0	0
Mo	31	23	8	0	8	77	85	62	8	15	17	0	8	0
Mees	31	31	0	0	23	77	77	46	0	8	14	0	8	0
Daan	8	15	8	0	23	46	31	23	0	0	14	0	31	8
Finn	43	7	0	0	7	50	43	29	7	0	0	0	7	0
Timo	38	38	0	0	0	54	23	38	15	0	0	0	0	0
Sarah	46	15	0	0	0	54	69	31	0	15	0	0	8	0
Boaz	23	23	8	0	31	54	62	46	0	0	0	0	0	0
Floris	46	23	0	0	0	77	69	46	8	0	0	0	8	0
Olijas	31	0	23	0	8	23	15	23	8	0	0	0	0	0
Omar	54	15	0	0	8	85	54	23	0	0	0	0	0	0
Rayan	31	0	23	0	23	23	31	23	23	0	0	15	15	0

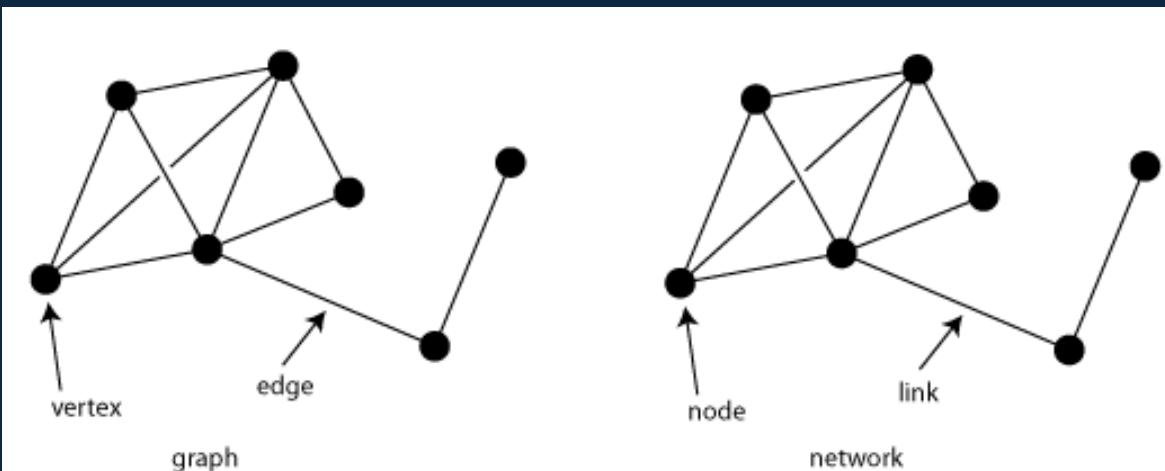
packing, inventory

Optimization models

Model

Item	Choose?
1	Yes
2	No
3	Yes

$$(P) \left\{ \begin{array}{l} \max z(x) = 2x_1 + x_2 - 2x_3 \\ \quad x_1 - x_3 \geq 2 \\ -3x_1 + x_2 + 2x_3 \leq 8 \\ x_1 + x_2 + 2x_3 = 6 \\ x_i \geq 0 \quad i = 1, 2, 3 \end{array} \right.$$

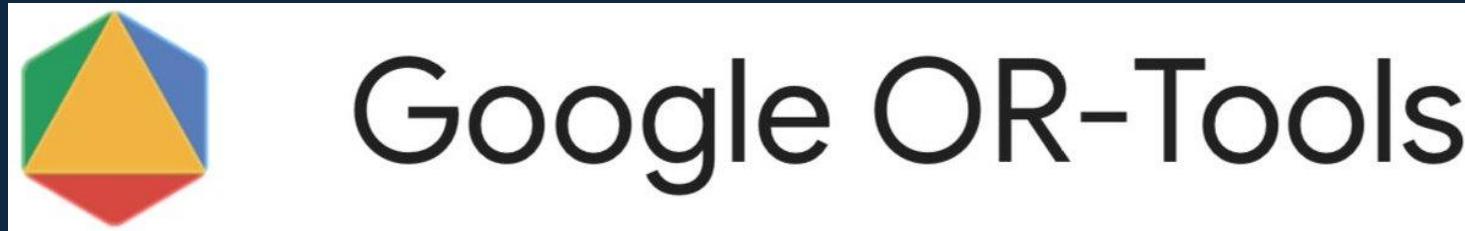

NOT		AND		OR	
x	x'	x	y	xy	x+y
0	1	0	0	0	0
1	0	0	1	0	1

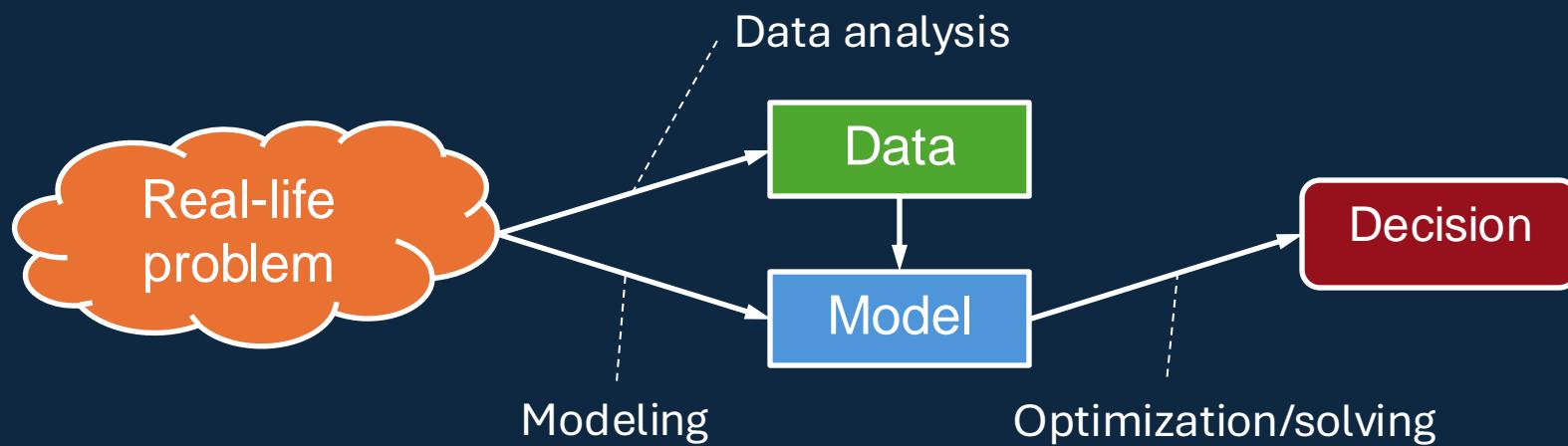
Optimization solvers

Decision

In de praktijk worden *solvers* gebruikt om (complex) optimalisatie problemen op te lossen.

Discussie: Optimization toegepast op jouw bedrijf

Bouw je eigen algoritme!

BREINSTEIN DELIVERY

Delivering young talent to professional organizations!

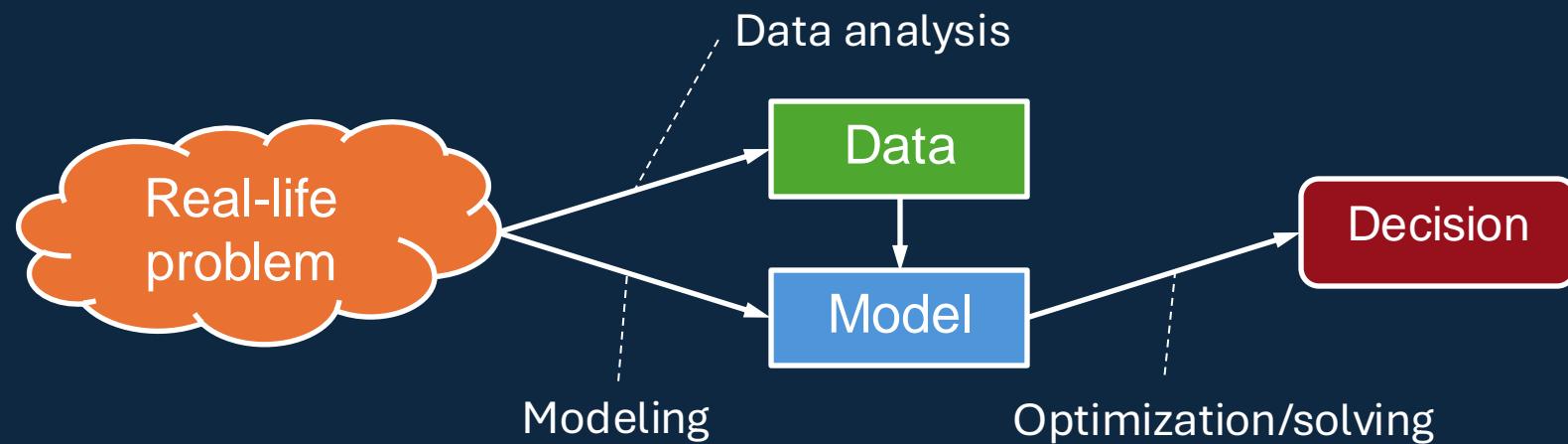

BREINSTEIN DELIVERY

Delivering young talent to professional organizations!

Breinstein Delivery

Breinstein Delivery (v1)

Salespitch langs verschillende organisaties in Nederland in de kortst mogelijke tijd.

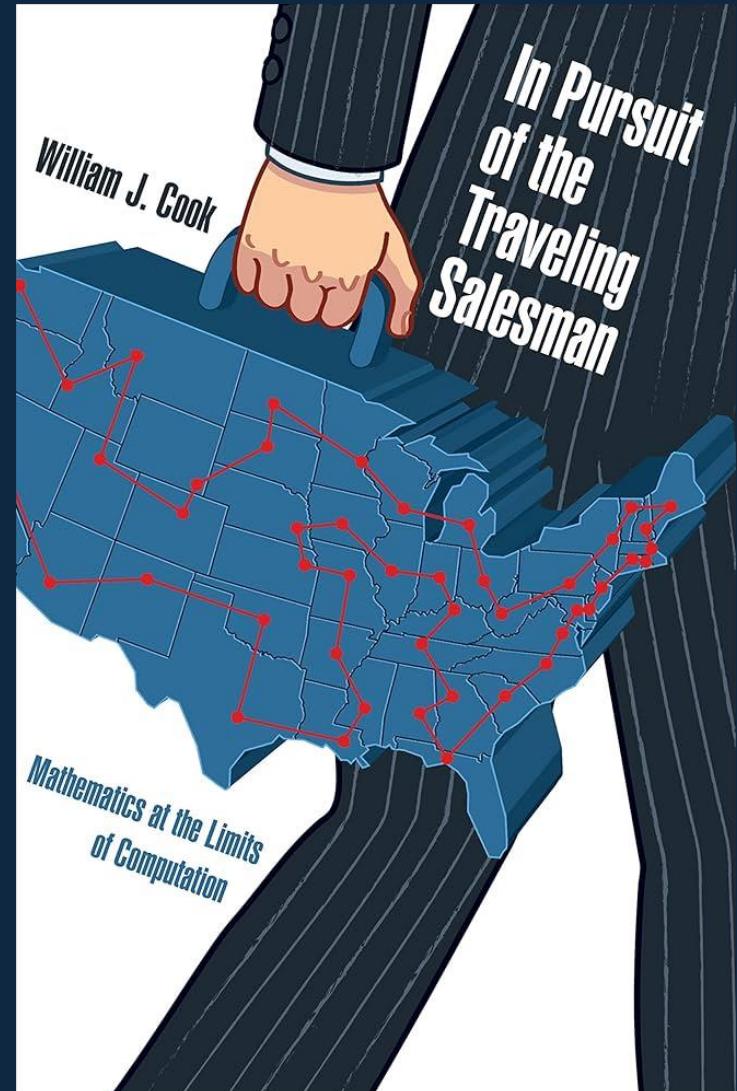
Traveling salesman

Data

- Lijst met steden om te bezoeken
- Coördinaten van steden

Model

- **Objective:** bezoek alle steden met minste totale reistijd
- **Decisions:** kies de volgorde van steden
- **Constraints:**
 - Elke stad mag maar 1x bezocht worden
 - Begin en eindig op dezelfde plek

Number of solutions of TSP

Decision

- Alle mogelijke permutaties van 10 steden
 - [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10]
 - [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 9]
 - [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 8, 9]
 - ...
- # oplossingen: $10! = 3,628,800$

50!

$= 30414093201713378043612608166064768844377641568960512000000000000$

$= 3.04 \times 10^{64}$

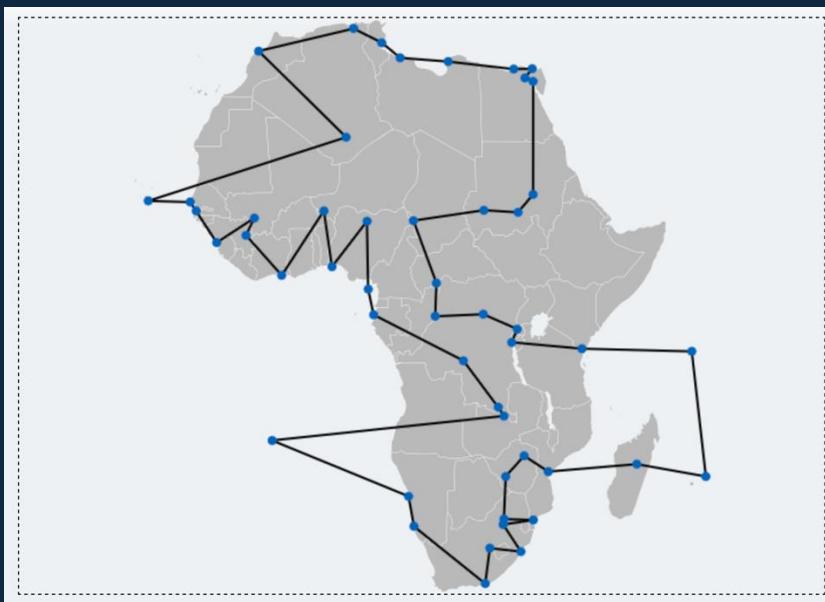
Challenge: Kun jij de beste tour maken?

- https://algorithms.discrete.ma.tum.de/graph-games/tsp-game/index_en.html
- Code:
E050AF0b1cd84a467d1c0d883e53277f33152d5

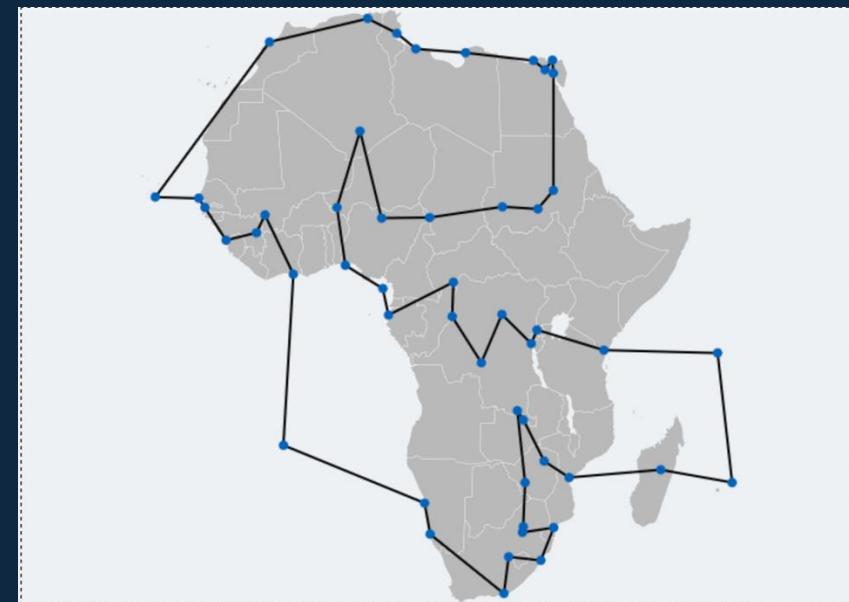

Hoe moeilijk is TSP?

- We gebruiken vaak een greedy aanpak
- Maar greedy aanpak is niet optimaal...

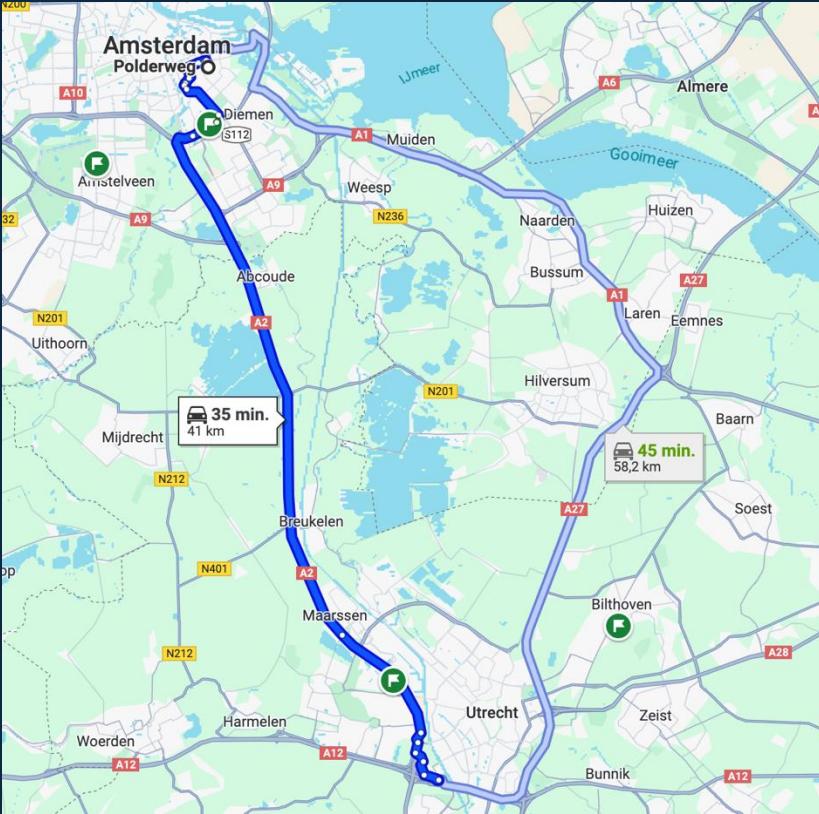

43669.6 km

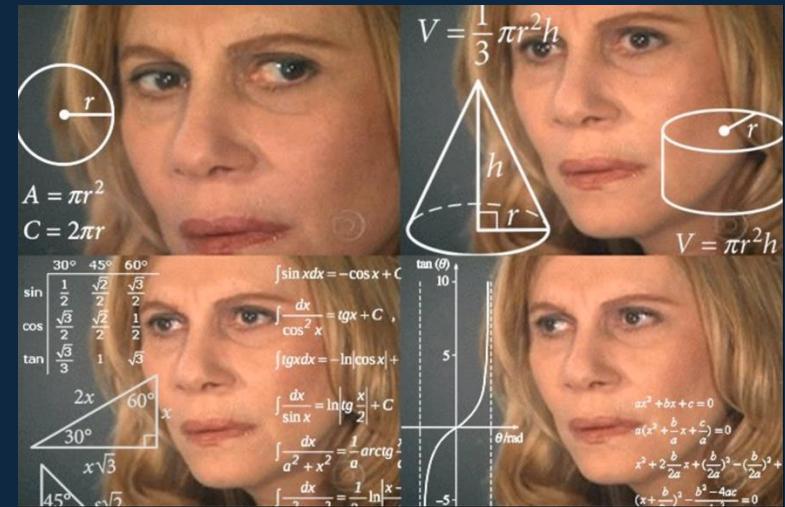

40078.8 km

Shortest path problem

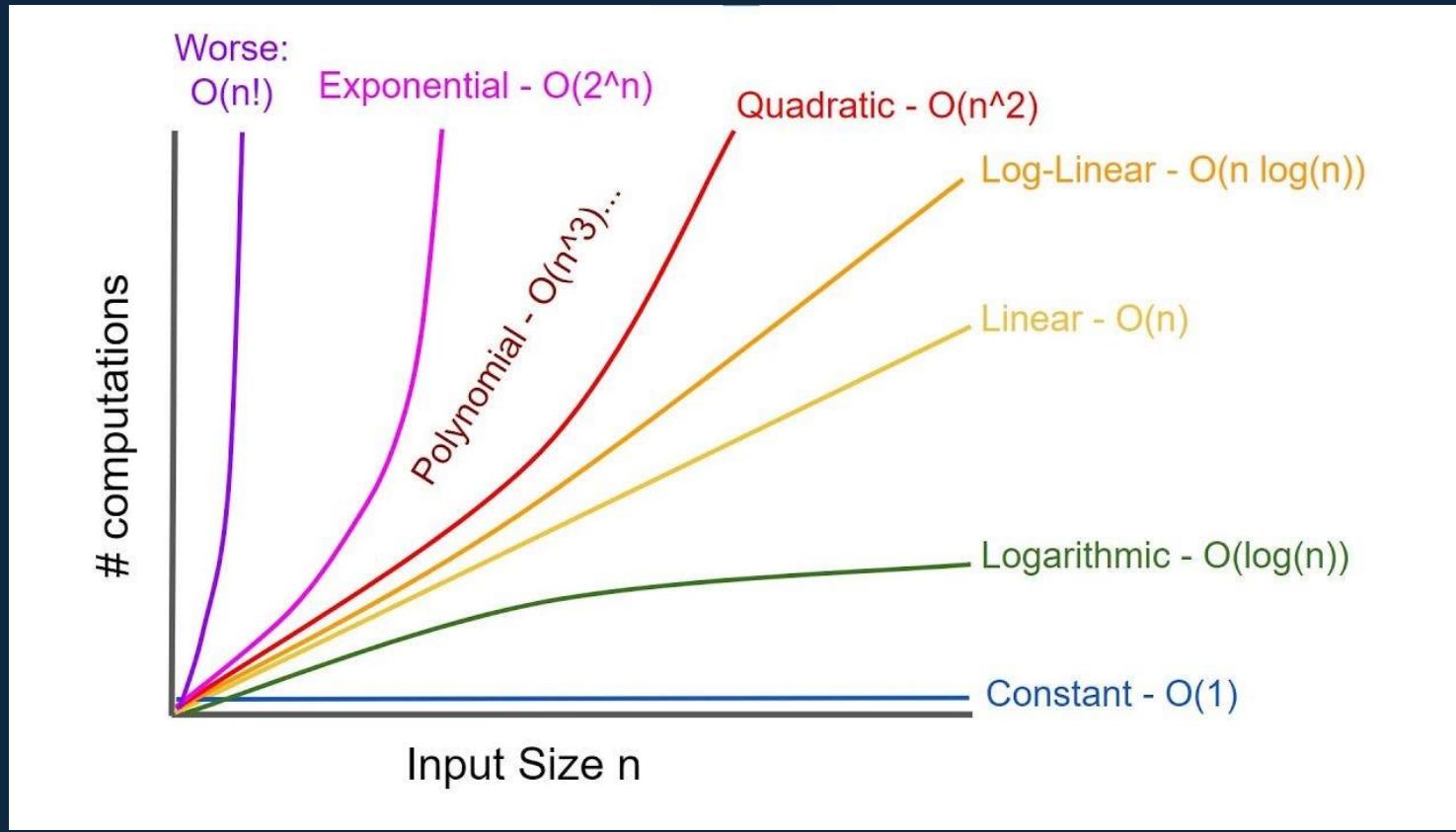

Dijkstra's algoritme lost dit *optimaal* op in $O(n^2)$

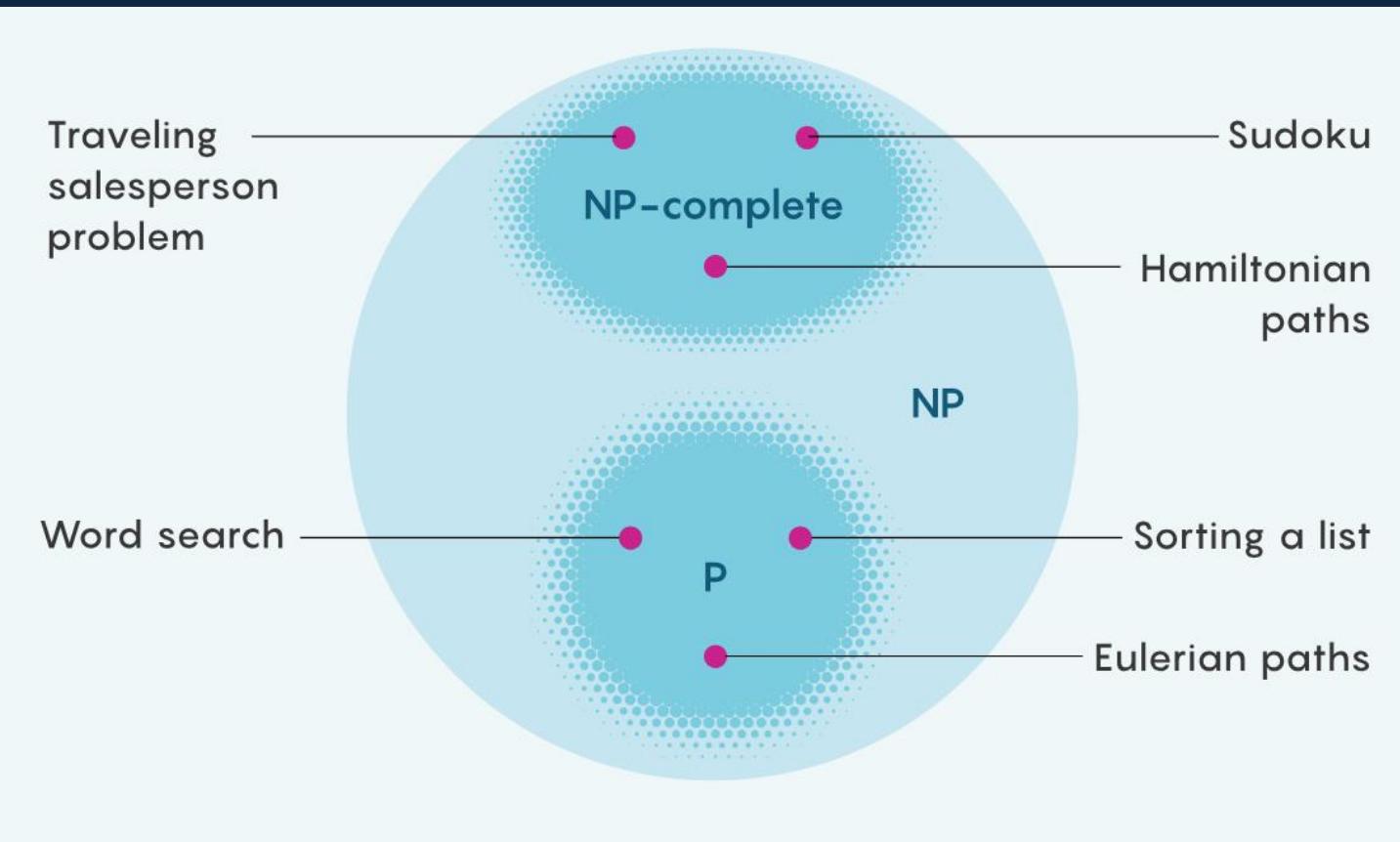

Longest path problem
niet optimaal oplosbaar
in polynomiale tijd!

Algorithmic time complexity

P vs. NP vs. NP-complete

Twee verschillende soorten algoritmes

Exact and heuristic solution	
Exact	Heuristic
An exact algorithm is typically deterministic and proven to yield an optimal result.	A heuristic has no proof of correctness, often involves random elements, and may not yield optimal results.
Lot of iterations, lot of constraints → Big computation resources → Long time	Does not explore all possible states of the problem → short time
Exact solution	Optimal (Good solution)

What to use? When?

ISAT
Institut Supérieur de l'Automobile et des Transports - 49, rue Mademoiselle Bourgeoise - BP 31 58027 Nevers cedex
Téléphone : 03 86 71 50 00 / Fax : 03 86 71 50 01

14

Theorie vs. praktijk

- In business maakt optimaliteit vaak niet uit (1-2% verschil is geen probleem)
- Veel belangrijker: snelheid, robuustheid, automatisering

Focus van vandaag: heuristieken

Het belang van accurate data

- Optimale route hangt ook af van goede data
- Distance matrix: afstand of reistijd tussen twee locaties
- Haversine distance
- Map data providers

Nearest neighbor algorithm

Decision

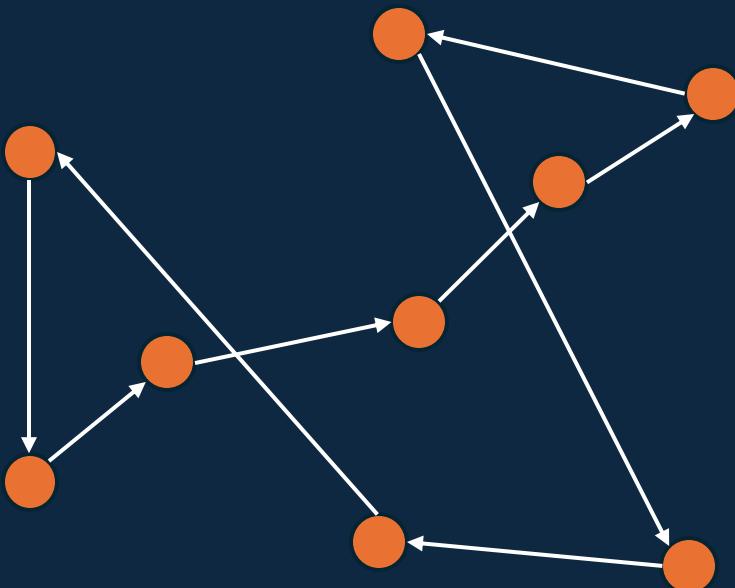
```
1 def nearest_neighbor(data):
2     current = ... # select random starting point
3     tour = [current]
4
5     while ...: # no more unvisited nodes
6         neighbor = ... # select nearest neighbor
7         tour.append(neighbor)
8         current = neighbor
9
10    return tour
```

colab

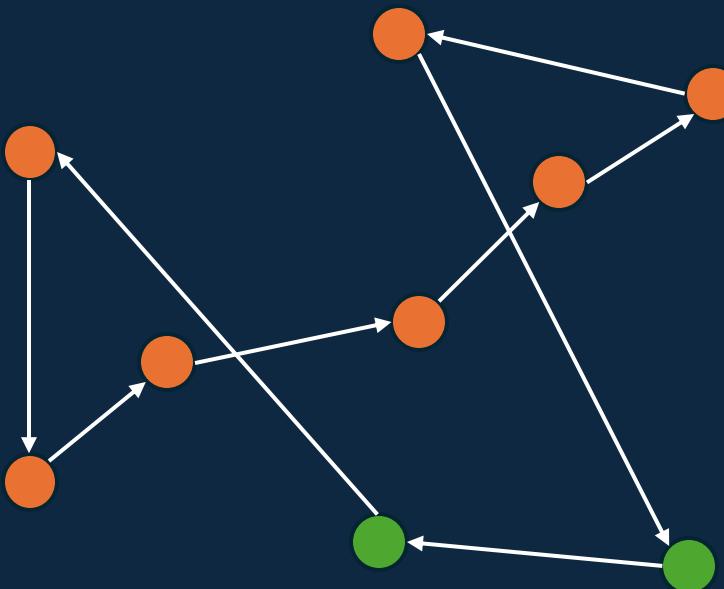
Nearest neighbor algorithm

- Suboptimale oplossing maar wel snel $O(n^2)$
- Meer tijd → geen betere oplossing
- Wat als we het principe van greedy behouden, maar lokaal toepassen?

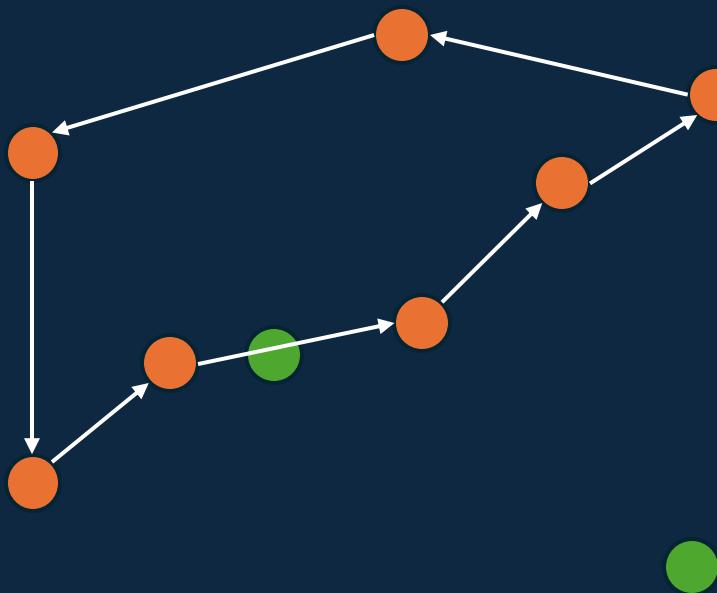
Large neighborhood search

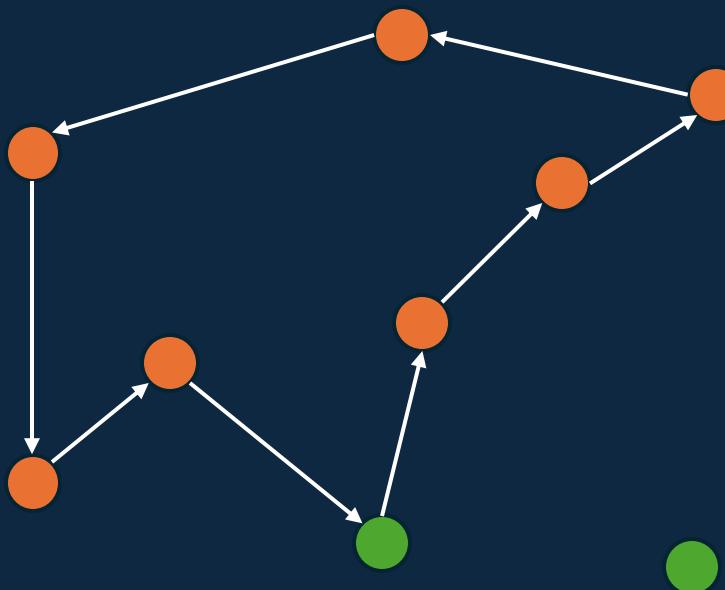
Large neighborhood search

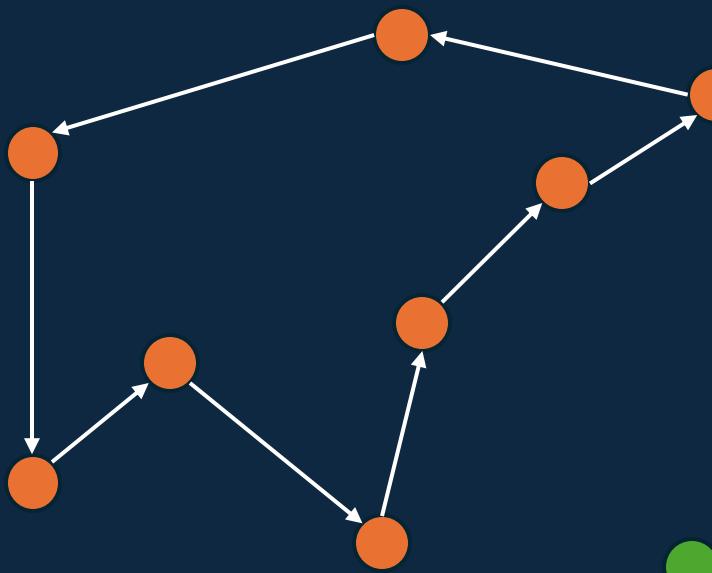
Large neighborhood search

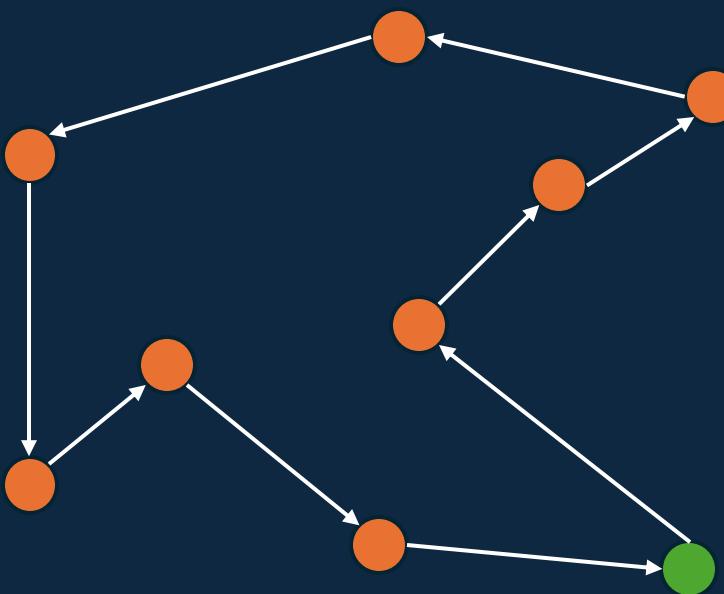
Large neighborhood search

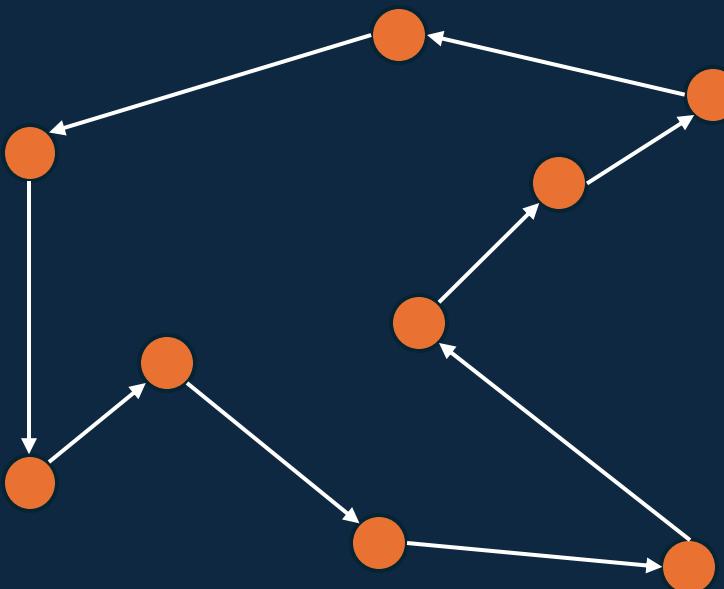
Large neighborhood search

Large neighborhood search

Large neighborhood search

Large neighborhood search

Destroy

- Verwijder een aantal klanten

Repair

- Voeg ze daarna zo goed mogelijk terug in de tour

Accept?

- Beter dan vorige oplossing? Vervang oplossing
- Niet beter? Begin weer opnieuw met de vorige oplossing

Large neighborhood search (basic)

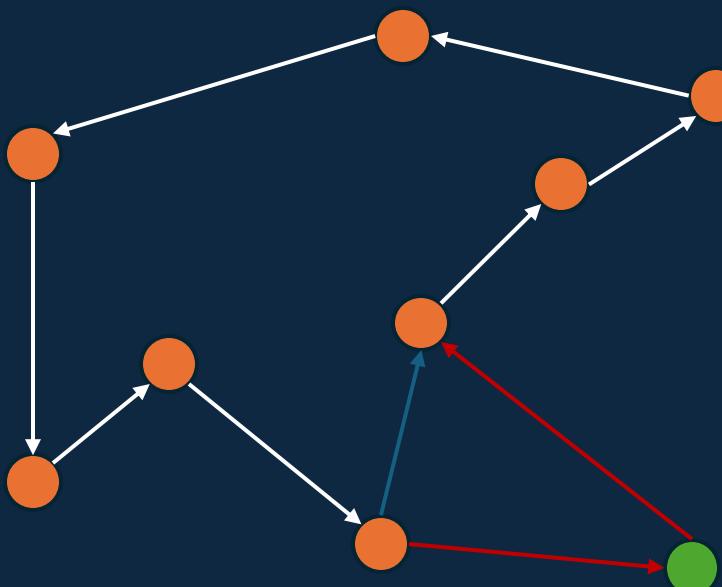
Decision

```
● ● ●  
1 def large_neighborhood_search(  
2     data: Data,  
3     num_iterations: int,  
4     num_removals: int = 5,  
5 ) -> list[int]:  
6     curr_tour = nearest_neighbour(data)  
7     curr_cost = cost(curr_tour, data)  
8  
9     for _ in range(num_iterations):  
10        new_tour = copy(curr_tour)  
11        removed = ... # remove random clients  
12  
13        for client in removed:  
14            new_tour = ... # re-insert removed clients  
15  
16        new_cost = cost(new_tour, data)  
17        if new_cost < curr_cost:  
18            curr_cost = new_cost  
19            curr_tour = new_tour  
20  
21    return curr_tour  
22
```

colab

Large neighborhood search (fast)

Efficient insertion evalueren: $O(1)$

$$d_{ijk} = d_{ik} + d_{kj} - d_{ij}$$

TSP is niet realistisch

- Meerdere voertuigen
- Capaciteit aan voertuigen
- Verschillende start locaties
- Werkduur restricties
- Tijdsvensters
- ...

Breinstein Delivery (v2)

Meerdere* account managers willen een salespitch houden langs verschillende organisaties in Nederland in de kortst mogelijke tijd.

Vehicle routing problem

Model

- Depots
- Clients
- Vehicles
- Distances and durations

Vehicle routing problem solver

PyVRP

<https://github.com/PyVRP/PyVRP/>

colab

Gebruik PyVRP voor de volgende data set

- Pas PyVRP toe op de data set `depots.csv` , `clients.csv` en `vehicles.csv`
- Gebruik de haversine distance
- Neem aan dat 60km p/u wordt gereden

Dashboard

- Raw input data
- Input data voor solver
 - Bijv. distance matrix
- Solver runnen
- Solver output mappen naar gewenste output
- Visualisatie

Uitleg van de optimalisatie challenge

Large-scale VRP probleem (5K nodes)

PyVRP is gemaakt voor 1K nodes

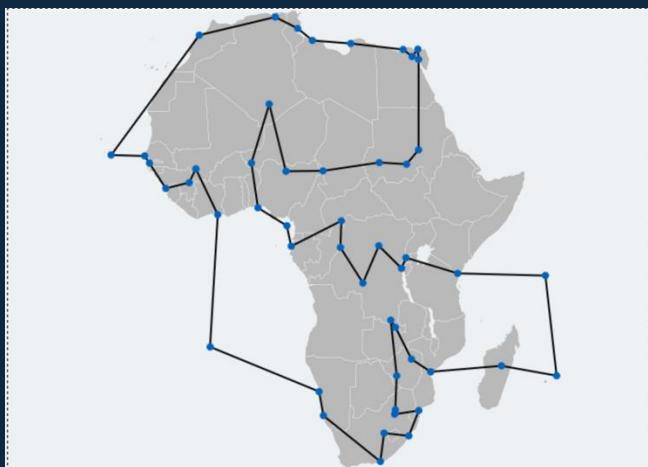
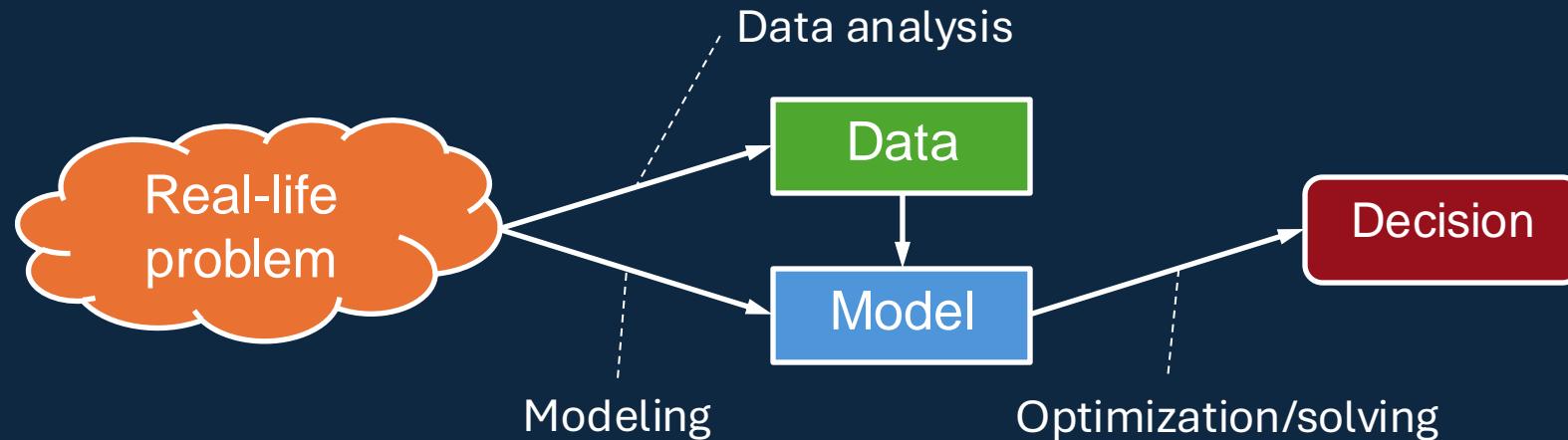
Los dit probleem zo goed mogelijk op!

Tips!

- Gebruik dekompositie methodes → clustering?
- Denk na over time limit!
- Begin eerst met de kleine dataset (100 nodes)

Wat hebben we vandaag geleerd?

Meer leren over optimalisatie?

The screenshot shows the top navigation bar of the Gurobi Optimization website. It features the Gurobi logo (a red 3D cube icon) and the text "GUROBI OPTIMIZATION". To the right are five main menu items: "Solutions" with a dropdown arrow, "Resources" with a dropdown arrow, "Partners" with a dropdown arrow, "Academic" with a dropdown arrow, and "Company" with a dropdown arrow. On the far right are two buttons: "Free Trial" in a red rounded rectangle and a magnifying glass icon in a blue rounded rectangle. Below the navigation bar, there is a large white section with a blue diagonal graphic. The word "RESOURCES" is written in red capital letters. Below it, the words "Resource Center" are written in large, bold, dark gray capital letters. Underneath that, the text "Gather the insights you need, in the format that fits you best." is displayed in a smaller, dark gray font.

<https://gurobi.com/>

Meer leren over optimalisatie?

The screenshot shows a course page from Coursera. At the top left is the logo of The University of Melbourne. The main title of the course is "Discrete Optimization". Below the title, there are two circular profile pictures of instructors and the text "Instructors: Professor Pascal Van Hentenryck +1 more". A large blue button with white text says "Enroll for Free" and "Starts Apr 6". Below the button, it says "74,961 already enrolled". At the bottom, it says "Included with **coursera** PLUS • [Learn more](#)".

<https://www.coursera.org/learn/discrete-optimization>

Optimization

Leon Lan
Maandag 7 april 2025
l.lan@vu.nl

Evaluatieformulier